

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Neittaanmäki, Pekka

Title: Suomen koulutus- ja tutkintojärjestelmää tulee uudistaa ja perustaa tiede- ja teknologiaministeri

Year: 2019

Version: Published version

Copyright: © 2019 Edistysellinen tiedeliitto

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Neittaanmäki, P. (2019). Suomen koulutus- ja tutkintojärjestelmää tulee uudistaa ja perustaa tiede- ja teknologiaministeri. *Tiedepolitiikka*, 44(1), 57.

Suomen koulutus- ja tutkintojärjestelmää tulee uudistaa ja perustaa tiede- ja teknologiaministeri

Pekka Neittaanmäki

Seuvaavassa muutama ajatus kuinka kansallista koulutus- ja tutkimusjärjestelmää tulisi uudistaa eri tasoilla.

Suomeen tulisi perustaa tiede- ja teknologiaministeriö (TTM), jonka alaisuuteen tulisi Suomen Akatemia, Business Finland sekä ammattikorkeakoulut että yliopistot ja valtion tutkimuslaitokset. Osa Sitran toiminnoista ja rahoituksesta siirrettäisiin TTM:n alaisuuteen. TTM toimisi tiiviissä yhteistyössä pääministerin toimiston kanssa ja eri sektorien ministeriöiden kanssa. TTM:n tehtäviä olisivat koordinoida eri ministeriöiden alueiden tutkimus- ja kehittämistarpeita sekä tehdä ennakkointianalyysia tulevaisuuden koulutus- ja kehittämistarpeista.

Julkiset tutkimusmenot budjetista tulisi nostaa 2 prosenttiin. Puolet lisärahoituksesta tulisi kohdentaa alueellisiin kehittämissankkeisiin julkisten organisaatioiden ja yritysten kanssa. Yritysten tukirahoitukseen (Business Finland, eri ministeriöt) tulisi liittää velvoite kohdentaa merkittävä osa

rahoituksesta tutkimus- ja kehitysyhteistyöhön sekä opiskelijaharjoitteluun korkeakoulujen kanssa.

Korkeakoulujen ja yliopistojen ministeriötason ohjausta tulisi vähentää. Rahoitus tulisi tuloksen mukaan ja yliopistoilla olisi vapaus tuottaa tutkintoja aloilta, joille se haluaa suunnata koulutusta. Työllistyminen nostettaisiin keskeiseksi rahoituskriteeriksi.

Yliopistojen itsenäisen toiminnan mahdollisuus on ollut hyvä asia. Kaikilta osilta kehitys ei ole ollut hyvä. Hallinnollisiin tehtäviin käytettävä työaika ja sen myötä kulut ovat lisääntyneet. Kokonais-työaika on romahduttanut opetuskulttuurin. Kontaktiopetuksen määrä on vähentynyt. Aiemmin lehtori opetti 480 tuntia, apulaisprofessori 180 ja professori 14 tuntia. Assistentti opetti 12 tuntia, teki avustavia töitä ja tutki 12 tuntia jos aikaa oli. Nyt ollaan kaukana näistä lukemista yliopistoissa. Monimutkaiset tutkimusrahojen haku- ja raportointijärjestelmät ovat vieneet terän tutkimustoiminnalta. Hallinnollisen työn määrä on li-

säätynyt. Yliopistojen tehokkuus on laskenut. Täydentävä rahoitus keskittyy muutama yliopistoihin ja lobbaukskulttuuri vaikuttaa rahoituksen kohdentamiseen. Kiinteistökulut syövät yhä suuremman osan yliopistojen rahoituspotista.

Opetus- ja kulttuuriministeriö keskittyyköön nimensä mukaisiin tehtäviin. Tavoitteeksi tulisi pysäyttää yleissivistävän koulutuksen tason lasku. Opetushallituksen tehtävät tulee uudistaa. Opetushallituksen tulee yhdessä CSC kanssa rakentaa koko Suomen kattava digitaalinen koulu. Kaikki koulujen käyttämä digitaalinen oppimateriaali koottaisiin keskuksen. Oppilaat saisivat tarvitsemansa oppimateriaalin keskukselta ja kallis kirja per kurssi -käytäntö loppuisi. Toisen asteen koulutus olisi myös oppimateriaalin suhteen ilmaista. Kaikki oppilaat kirjautuisivat CSC:n ylläpitämään digitaaliseen kouluun. Kelan tapaan koulutuksessa oppilaalla olisi henkilökohtainen tietokanta, johon oppimistulokset taltioituisivat koko opiskelun ajan. ■